

PANEVĖŽIO RAJONO RAMYGALOS GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“.

2. Šios tvarkos paskirtis – nustatyti galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Panevėžio rajono Ramygalos gimnazijoje sąlygas.

3. Tvarkoje naudojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti, nepatekę į leidžiamų mokykloje turėti daiktų (reikmenų), gaminių ar medžiagų sąrašą.

Leidžiami daiktai – išvardinti Individualiųjų mokymosi priemonių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2077 „Dėl Individualiųjų mokymosi priemonių sąrašo patvirtinimo“ ir kiti mokiniui reikalingi daiktai, kurie nekelia pavojaus aplinkiniams, netrukdo ugdymo procesui.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griauantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarbą grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymą(si) kitoje patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

6. Gimnazijos darbuotojas, esant Tvarkoje nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 6.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 6.2. iškviešti gimnazijos vadovo įgaliotą atstovą;
- 6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Taikant numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

8. Poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Gimnazijos tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant (ar po pamokos) informuojamas gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir tą pačią dieną fiksuojama tarnybiniu pranešimu.

10. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir gimnazijos darbuotojo veiksmus informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

III. UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

11. Ugdymosi vietos pakeitimas – atvedimas į gimnazijos skaityklą, psichologo, socialinio pedagogo ar kito darbuotojo kabinetą – gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

12. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas skaityklos darbuotojų arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

13. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama gimnazijos vadovo ar jo pagal kompetenciją įgalioto pavaduotojo ugdymui sprendimu, atsižvelgus į prižiūrėjusio mokinį darbuotojo arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

14. Jei mokinys nevykdo nurodymų, neatlieka užduočių, po pamokos ar kitu artimiausiu metu, dalyko mokytojas dirba individualiai su mokiniu, kad būtų kompensuotas nedalyvavimas pamokoje (se).

IV. GIMNAZIJS VADOVO ĮGALIO TO ASMENS IŠKVIETIMAS

15. Mokytojas gali telefonu ar per pasiuntinį išsikviesti gimnazijos vadovo įgaliotus asmenis, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

16. Jeigu gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja gimnazijos vadovą ar pagal kompetenciją pavaduotoją ugdymui.

17. Gimnazijos vadovai turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

18. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – gimnazijos vadovas ar jo pavaduotojas ugdymui.

19. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

20. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos vadovo paskirto gimnazijos darbuotojo.

VI. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

22. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

- 23.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
- 23.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
- 23.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;
- 23.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinsys(-iai) nereaguoja į žodinius gimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;
- 23.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;
- 23.6. atskirti mokinį, griauinantį bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.), kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinsys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų.

24. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinsys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinsys nurims, ir pan.).

25. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

- 25.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
- 25.2. mokinį vedant už rankos;
- 25.3. guodžiant mokinį;
- 25.4. pasveikinant mokinį;
- 25.5. padedant neįgaliam mokiniui;
- 25.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;
- 25.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
- 25.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;
- 25.9. teikiant pirmąją pagalbą.

26. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

- 26.1. naudojami kaip bausmė;
- 26.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;
- 26.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;
- 26.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

27. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

28. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

29. Gimnazijos darbuotojai supažindinami su „Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka“ bei specialiai mokomi taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams mokytojo telefonu ar per pasiuntinį išsikviečiamų asmenų sąrašą įsakymu tvirtina gimnazijos direktorius.

31. Visi skundai dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nagrinėjami teisės aktų ir gimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

32. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus gimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.
